SVOBODA — UKRAINIAN DAILY
СВОБОДА — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVIII. No. 26. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY, 8, 1991 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 8-го ЛЮТОГО 1991 Ч. 26. РІК XCVIII.

УРП ЗАСКАРЖИЛА В. КРЮЧКОВА

Москва (ПС УРП, М. Муратов). — Тут в понеділок, 4-го лютого, до Дзержинського районного суду Москви представник Української Республіканської Партії Михайло Крулько подав судовий позов на голову КҐБ СССР Владіміра Крючкова за поширення наклепницької інформації про УРП. У своєму виступі на 4-му З'їзді народних депутатів СССР В. Крючков назвав Українську Республіканську Партію „націоналістичним політичним об'єднанням, котре має у своєму складі військові формування чи озброєні загони бойовиків".

Оскільки інформація ця не відповідає дійсності та утискує права УРП — єдиної політичної партії в Україні, зареєстрованої згідно з існуючим законом, то керівництво УРП вимагає через суд, аби В. Крючков спростував наклеплицьку інформацію, поширену ним через газети „Совєтская Россія", „Правда", „Ізвєстія" та держтелерадіо СССР. В позові до суду також є вимога, на підставі існуючого закону про друк та інші засоби масової інформації, надати представникові УРП змогу виступити з відповіддю на центральній телевізії СССР з приводу згаданої заяви В. Крючкова.

Народний суддя Дзержинського райнарсуду Москви А. Назарова прийняла заяву на розгляд, призначивши виклик до суду сторін на 14-го лютого. Підготова до судового розгляду триватиме 20 днів з огляду на „особливу складність" справи.

Судитимуть Я. Демидася

Київ (УНІАР). — Тут у вівторок, 12-го лютого має розпочатися судова розправа над активістом Української Республіканської Партії, головою тернопільського обласного Комітету Захисту УГКЦеркви Ярославом Демидасем.

На доручення вірних обласний Комітет Захисту УГКЦ звернувся до Кардинала Івана Мирослава Любачівського з проханням провести у святу м'ясопустну неділю у храмах України та діяспори Молебень за здоров'я і волю борців за справедливість Я. Демидася, Степана Хмари, Миколи Головача, Леоніда Березанського, Олексія Ковальчука, Миколи Ратушного, Олега Батовкіна та інших демократів, що перебувають в ув'язненні.

В газеті „Ізвєстія" з 10-го січня надруковано повідомлення, що прокурор України Михайло Потебенько звинувачує НРУ і депутатів з Народної Ради в тому, що вони, мовляв, чинять тиск на слідство і прокуратуру у зв'язку зі справою С. Хмари. Представники Руху, за словами прокурора Потебенька, погрожують слідчим, шантажують їх та очорнюють прокуратуру.

З інших джерел надходять повідомлення, що слідство у справі Хмари та інших п'яти осіб, заарештованих у тій самій справі, закінчилося і тепер всі ув'язнені знайомляться з матеріялами. Отже незабаром може розпочатися суд.

І. Воленя інформуватиме про небезпеку Чорнобиля

Нюарк, Н.Дж. — Тут у залі церкви св. Івана Хрестителя, 719 Сенфорд авеню, відбудеться в неділю, 10-го лютого, о год. 5-ій по полудні доповідь Івана Волені, заступника Володимира Яворівського у спеціяльній Комісії для справ Чорнобиля при Верховній Раді УССР. Він буде говорити про небезпеку реакторів та саркофагу у Чорнобилі. Доповідь організують **Відділ** Приятелів Руху Північного Ню Джерзі і Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля.

Іван Воленя приїжджає з України на коротке перебування в ЗСА у справах дальшої акції проти радіоактивних споруд в Чорнобилі та в загальному в Україні.

У Львові відновлено „Народне Здоров'я"

1912–1990
Народне Здоров'я
Медична газета Українського Лікарського Товариства у Львові
№ 1 січень 1991 року Ціна 30 коп.
СЛОВО ДО ЧИТАЧІВ
Бажаємо добра та щастя

Горішня частина першої сторінки газети „Народне Здоров'я".

Чикаґо (П. Пундій). — З 1-го січня 1991 року у Львові почала появлятися відновлена газета „Народного Здоров'я".

Це є медична газета Українського Лікарського Товариства у Львові, великого формату (8x12 інчів) на чотири сторінки, що спершу буде виходити щодва тижні, а відтак тижнево.

Головним редактором газети є проф. Олександер Кіцера, голова УЛТ у Львові, а до редакційної колеґії входять такі лікарі: О. Апостолюк, А. Жук, З. Кравець А. Олекса, В. Чума, Я. Шпарик і М. Янко.

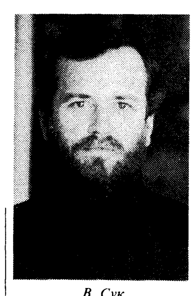
Редакційна колеґія плянує порушувати такі теми: досягнення медичної науки і практики; організація охорони здоров'я, екологічні проблеми і питання, медична етика і культура поведінки, догляд за хворими і милосердя, історія української медицини, життя і праця українських медиків у діяспорі, українська медична термінологія і культура мови, медична хроніка та інші цікаві теми.

В цьому першоу числі, крім редакційного слова до читачів є статті: „Історія часопису 'Народне Здоров'я' ", „Перший етап створення нової української медицини (хроніка)", „Якою хочемо бачити газету (бліцінтерв'ю)", „Св. Лука — лікар та історик Різдва Христового" (д-ра Романа Очінчука, привіти від Світової Федерації Українських Лікарських Товариств і від Українсько-Американського фонду взаємодопомоги та інші.

Передплату в сумі 25 дол. на рік слід висилати на адресу архіваря УЛТПА і СФУЛТ: Dr. Paul Pundy, 1712 N. Oak Park Ave., Chicago, Ill. 60635

ПІЯНІСТ В ЧИКАҐО

Чикаґо (МФВ). — Український Інститут Модерного Мистецтва влаштовує тут концерт піяніста Миколи Сука.

В. Сук

М. Сук здобув признання американських критиків і розпочинає успішну кар'єру в ЗСА вже з підтримкою американських музичних аґенцій. Концерт-бенефіс з нагоди відкриття двох нових заль для постійної колекції в інституті відбудеться в неділю, 17-го лютого в 2-ій год. в залі Інституту. В програмі Бетовен, Барток, Скорик, Ліст. Вступ 25 дол. За дальшими інформаціями слід телефонувати до інституту на число (312) 227-5522.

ДЕЛЕҐАЦІЯ УКРАЇНИ ВИСТУПИЛА ПРОТИ СССР В ООН

Женева, Швайцарія. — Аґентство Ассошіейтед Пресс повідомило, що делеґація України на засіданні Комісії Організації Об'єднаних Націй для справ оборони прав людини, виступила з гострою критикою СССР за те, що союзний уряд наказав примінити військову силу у Прибалтиці.

Це перший випадок, що делеґація України голосувала не так, як їй наказали голосувати „старші брати", які вважали обидві делеґації, України і Білорусії, допоміжними силами для них на форумі ООН.

Представник України Володимир Василенко заявив присутнім членам комісії, що виступ з позиції сили, яку Москва примінила у Вільнюсі і Ризі, суперечить усім нормам міжнародного права й ідеї самовизначення націй. Вже самий факт, що Москва не хоче признати незалежности Литві й двом іншим прибалтійським країнам, які проголосили суверенітет республік в березні минулого року, — заявив Василенко, — є прикладом грубого порушення міжнародних прав і становить серйозну загрозу не тільки для Прибалтики, але для цілого світу.

„Історія доказує, продовжував говорити Василенко, що народи, які ідуть шляхом до незалежности, скоріше чи пізніше здобувають її". Він наводив численні приклади з боротьби африканських народів за свою незалежність, між ними Намібії, яка довго чекала на свою самостійність, але вкінці таки її здобула.

На цій же Комісії ООН виступив також партократ Леонід Кравчук, голова Верховної Ради України. Він, немов оправдуючи застосування Москвою військової сили у Прибалтиці, заявив, що рухи за незалежність у совєтських республіках треба забезпечити від проявів дискримінації некорінного населення. Виглядало, що він говорить тільки про Прибалтику, але присутні мали враження, що він мав на думці також інші республіки. Очевидно, „некорінним населенням" Л. Кравчук вважає в першу чергу росіян-колоністів, які на протязі багатьох років, а зокрема за совєтської влади, сидять не тільки на високих керівних постах, але прямо на шиї українського людини. Їх число зближається вже до 12 міл. осіб і це вони власне збираються розчленовувати Україну, на „Кримську державу", Полтавську, Наддністрянську та інші. Тому Кравчук і каже, що „самостійність не може бути завойована коштом інших національностей і національних меншостей".

До виступу обидвох представників України, розумного першого і примітивно-імперського другого, прислухались з увагою члени комісій, зокрема ті, які слідкують уважно за розвитком подій в комуно-московській імперії.

ЗСА РОЗПІЧНУТЬ ДОСТАВУ МЕДИКАМЕНТІВ ДО ПРИБАЛТИКИ І УКРАЇНИ

Вашінґтон. — Президент З'єднаних Стейтів Америки Джордж Буш дав свою згоду на доставу більшої кількости медикаментів і медичних препаратів до трьох прибалтійських країн, Литви, Латвії, Естонії і України. Ця харитативна допомога ЗСА мала б рівночасно означати, що теперішній Уряд Америки уважно приглядається до теперішніх змін в Совєтському Союзі і політики московського центру у відношенні до поодиноких республік.

Представники Адміністрації Дж. Буша оголосили про зарядження Президента коротко перед виступом на телевізії совєтського генерального секретаря ЦК КПСС і президента з усіма можливими повновластями Міхаїла Ґорбачова, який не то, що закликав до єдности, але погрожував усім республікам, включно з Прибалтикою, санкціями і всякими можливими військовими заходами з метою не допустити до розвалу СССР і збереження імперії за всяку ціну.

Уряд ЗСА повідомив Москву заздалегідь про свій намір доставити більшу кількість медикаментів і медичних припаратів до згаданих чотирьох республік і не отримав від кремлівських керівників жодного заперечення чи спротиву. Речники Білого Дому надіються, що така достава принаймні у якійсь мірі заспокоїть Прибалтику, представники якої вже давно закликають Уряд ЗСА, щоб він в якійсь мірі став в обороні покривдженихі різко запротестував проти насильної ліквідації куцих національних і державних прав при допомозі зброї і вбивств цивільних людей.

Повідомлення Білого Дому про безпосередню доставу товарів (медикаментів) було, на думку багатьох політичних аналітиків, тісно пов'язане з висловленою турботою про погіршення відносин між Вашінґтоном і Москвою у зв'язку з переходом кремлівських керівників на шлях диктаторської політики та проголошення вийняткового стану і поліційної години в багатьох реґіонах Совєтського Союзу, а також передачі максимальної влади в руки органів державної безпеки (КҐБ), міністерства оборони і міністерства внутрішніх справ, яке також очолює генерал КҐБ Боріс Пуґо.

Виголошуючи свою промову-привіт для збору керівників великих бизнесів в Ню Йорку, в середу, 6-го лютого, президент Дж. Буш різко висловився про проблему Прибалтики і в дуже катеґоричний спосіб засудив насильство над республіками та вжиття армії і політичної поліції проти безборонного населення. Президент натякав, що керівництво СССР матиме великі проблеми, якщо воно буде йти шляхом насильства. Очевидно, Президент ЗСА покищо не зрезиґнував з підтримки М. Ґорбачова, якому він приписав чимало позитивних речей в миулому: об'єднання Німеччини, звільнення східньоевропейських країн, зменшення військових ґарнізонів у колишніх сателітних країнах тощо. Дж. Буш додав, що М. Ґорбачов мабуть зіткнувся в себе вдома з великими проблемами. Тиск на нього правого крила в Компартії і військових вже створив проблему у відносинах між СССР і ЗСА та европейськими країнами. Европейська економічна спільнота і ЗСА зменшили до мінімуму допомогу для СССР, Уряд ЗСА не передаватиме до Сенату договору підписаного в Парижі про зменшення стратеґічної зброї, відкладено пляновану на лютий цього року зустріч на верхах, пиняво ідуть також чимало інших справ.

Очевидно, висилка медикаментів і апаратури мусить відбуватися за згодою Москви, бо ж потрібно дозволу на приземлення літаків, причалення кораблів тощо. „Але ми хочемо допомогати потребуючим", — заявив пресовий секретар Білого Дому Марлин Фицвотер. Представники Прибалтики і України офіційно звертались до Вашінґтону за допомогою тим більше, що в Україні існує ще й досі велика проблема наслідків Чорнобиля. У зв'язку з цим амбасада ЗСА в Москві частіше висилає своїх представників на Україну, а також Вашінґтон приймав у себе представників республіки, — заявили речники Білого Дому.

У СВІТІ

СОВЄТСЬКЕ ПРЕСОВЕ аґентство ТАСС повідомило, що згідно з указом диктатора Міхаїла Ґорбачова і рішенням міністерства внутрішніх справ і оборони СССР та КҐБ, військові і каґебівські патрулі, а найбільше війська міністерства внутрішніх справ, так звані чорноберетники, контролюють 86 міст в Совєтському Союзі і „допомагають" місцевим властям і міліції поборювати злочинство". Досі рішенням КҐБ притримано, або заарештовано в СССР 5,000 осіб, які займалися злочинною діяльністю. Поінформовані особи кажуть, що КҐБ вже має готові списки непокірних націоналістів і сепаратистів у республіках, які нараховують тисячі осіб. Їх мали б незабаром арештувати і запроторити до „оновлених", тим разом ґорбачовських, ҐУЛаґів.

АҐЕНТСТВО АССОШІЄЙТЕД Пресс повідомило, що Туреччина підтримала мирну ініціятиву Ірану, запропоновану два дні тому президентом Ірану Гашемі Рафсаджані. Як відомо, пропозиція передбачає виведення іракського війська з Кувайту, а також військ держав коаліції після встановлення давнього кувайтського уряду. Президент Туреччини Турґут Озаль розмовляв після цього телефоном з Рафсаджані і підтримуючи його пропозицію заявив, що президент Саддам Гуссейн повинен підпорядкуватися резолюції Ради Безпеки ООН. Озаль також підкреслив, що Туреччина погодиться на відбуття міжнародної конференції в одній з її місцевостей для полагодження усіх близькосхідніх проблем.

СОВЄТСЬКИЙ ГЕНЕРАЛЬНИЙ секретар ЦК КПСС і президент без влади, бо владу він передав військовим, підвищив у ранзі одного каґебіста-вбивтю латишського походження, Боріса Пуґо, який тепер займає пост міністра внутрішніх справ СССР. М. Ґорбачов підвищив його до генерал-полковника. Повідомлення про підвищення було поміщене в совєтській пресі без коментарів. Натомість кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" Френсис Клайнс пише, що підвишка була свого роду подякою для Пуґо за „добре виконану справу", тобто присмирення республік. Каґебіст Пуґо заявив, що він ніколи не допустить до існування подвійних міліційних частин у республіках, бо це, мовляв, вноситиме хаос і збройні зудари.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР Великобританії Джан Мейджор закликає не тільки членські країни Европейської економічної спільноти, але також ЗСА, Канаду, Австралію й інші країни демократичного світу підтримати уряд Південно-Африканської Республіки, зокрема старання президента тієї країни В.Ф. де Клерка, який створив атмосферу відпруження між білою меншістю і чорною більшістю. Його уряд розглядає також можливість ліквідації політики апартеїду. Мейджор заповів, що його уряд розгляне можливість знесення економічних санкцій, які були накладені на ПАР під час загострення відносин між урядом і чорним населенням. Чимало держав покищо стримуються з остаточним рішенням знесення санкцій, аж до часу встановлення повних рівнорядних прав для кожного громадянина ПАР. Таке становище зайняла також комісія ООН для економічного розвитку.

СОВЄТСЬКІ ДИКТАТОРИ обурились на Ісляндію, що вона посміла, без згоди Москви, встановити диплоатичні зв'язки з Литвою. Віталій Чуркін, відповідальний за пресовий відділ в міністерстві закордонних справ СССР заявив кореспондентам, що один із заступників міністра закордонних справ СССР Юлій Квицінський зустрівся з амбасадором Ісляндії і заявив йому, що „дипломатичне рішення Ісляндії є прямим вмішуванням у внутрішні справи СССР". Чуркін додав, що „суперечка між прибалтійськими республіками і центральним урядом СССР не може вирішуватися на основі міжнародного права". Політичні спостерігачі й аналітики пригадують, що Москва точно так само протестувала проти втручання до внутрішніх справ СССР, як совєтські танки торощили кості мадярських революціонерів в 1956 році на вулицях Будапешту, під час ліквідації Празької весни і під час окупації Афганістану.

В АМЕРИЦІ

ЩЕ НЕДАВНО ОПТИМІСТИЧНИЙ погляд скорого та ефективного нового договору про контрольоване озброєння між ЗСА та СССР дещо блідне в обличчі сьогодення, коли совєтські військовики починають завойовувати чимраз більші впливи в кулюарах Кремля, заявляють офіційні чинники американського Уряду. Договір про зменшення збройних сил в Европі, що його у Парижі серед могутнього розголосу підписали 22 країни минулого листопада, знаходиться в небезпеці після того, як західні країни відкинули вимоги Москви, щоби три моторизовані військові дивізії піхоти були з цього звільнені тому, що вони були переорганізовані та перекласифіковані на морські прибережні оборонні частини. Переговори про стратегічне озброєння застрягли на технічних суперечках, не зважаючи на те, що цей договір був майже на викінченні після кількох місяців і американці сподівалися, що договір підпишуть вже цього місяця.

ФЕДЕРАЛЬНІ ДОСЛІДНИКИ у комплексі найбільшої бази американської морської фльоти у Норфок, Вірджінія, заявили, що не знайшли жодних доказів на те, щоби уважати підкладення двох трубних бомб терористичним актом. Згадані бомби були зневтралізовані минулого понеділка поки вони могли вибухнути та ушкодити деякі хемічні збірники. Але ці самі дослідники не виключають категорично можливости тероризму. Джім Воттерс, спеціяльний аґент ФБІ у Норфок, сказав, що розслідування не є ще закінчені, тому немає жодних заключних висідів.

У СВОЄМУ ЗАПРОПОНОВАНОМУ Конґресові бюджеті президент Джордж Буш підкреслює потребу вищої відсоткової ставки для американських ощаджень, щоби в майбутньому допомогти економічному ростові країни. Для цього він пропонує відновити податкові полегші для спадкоємного капіталу, дозволити на спеціяльні нові щадничі конта, котрі були б звільнені від оподаткувань та дозволити покупцям, які вперше набувають свої власні житлові будинки, періодично вибирати на це фонди з особистих пенсійних конт.

РЕЧНИК БІЛОГО ДОМУ заявив, що президент Джордж Буш минулого понеділка телефонічно контактувався з президентом Південної Африки Ф.В. де Клерком, щоби висловити йому признання за його останні зусилля ліквідувати апартеїд. Марлин Фицвотер, речник Білого Дому, підкреслив, що Президент не тільки хвалив де Клерка за його вчинок, але також завважив, що це є „історичні потягнення".

ВІДБУЛАСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ З ПИТАНЬ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Київ (УНІАР). — Тут в суботу і неділю, 2-3-го лютого, у приміщенні Спілки Письменників України відбулася науково-практична конференція на тему „Зовнішня і внутрішня безпека України. Концепція української армії та пошуки шляхів її створення".

Організатори конференції — Народна Рада, НРУ, Комітет Створення Збройних Сил України та Асоціяція Демократичних Рад і Бльоків у радах України. Серед учасників конференції були представники штабу Київської військової округи, колишні військовослужбовці. Виступили: Юрій Шухевич, син головного командира УПА і багатолітній політв'язень; полковник Володимир Бринцов, викладач Військової Академії ім. Василевського; капітан Антошко, викладач Київського військово-морського політучилища; Олександер Нижник, полковник резерви; Роман Гнаткевич, підполковник резерви, працівник генерального штабу збройних сил СССР, українець, який повідомив про випрацювання групою молодих офіцерів генштабу концепції української національної армії; депутати Верховної Ради України Лариса Скорик, Левко Лук'яненко, Володимир Гриньов, Ігор Деркач, а також лідер комуністичної більшости у Верховній Раді республіки Олександер Мороз, який висловив зауваження, що зі створенням національної армії поспішати не слід. Від Комітету Солдатських Матерів виступила Фатіма Бачинська.

Учасники конференції обрали військову колеґію НРУ, яку очолив капітан резерви Віталій Чечило. Ухвалено звернення до військовослужбовців, які проходять Службу в Україні, з закликом підтримати ідею творення департизованої професійної української національної армії. Ухвалено також звернення до Верховної Ради УССР. По закінченні конференції учасники оглянули документальну відеострічку, зняту під час штурму совєтськими збройними силами вільнюського телевізійного центру.

У зверненні до військовослужбовців учасники конференції пишуть:

„Не народ України і не уряд України винні в тому, що теплолюбному азербайджанцю чи, скажімо, узбекові, з загрозою для здоров'я, доводиться служити в незвичних кліматичних умовах, далеко від рідних і близьких. Всі бажаючі можуть спокійно служити на Україні; разом з тим, ті, хто хоче повернутися до своїх республік і там стояти на сторожі їхнього суверенітету й незалежности, захищати свій народ, повинні мати змогу здійснити це вільно і безперешкодно. Ми будемо робити все необхідне, щоб військовослужбовці були забезпечені нормальними комунально - побутовими умовами, а закономірний і благодійний процес роззброєння не йшов на шкоду соціяльним потребам військовослужбовців. Ми вважаємо, що в процесі скорочення збройних сил і роззброєння військові повинні отримати достатню і справедливу компенсацію, знайти своє достойне місце у творенні нового, справді вільного й демократичного суспільства.

Армії необхідна радикальна реформа, нове військове будівництво. Але цьому перешкоджають ті, кому існуюча армія зручна для придушення демократичних і національно-демократичних рухів. Реакційні сили, які грабують народ і намагаються тримати його в рабській покорі, уже всупереч прийнятій вами присязі використали вас в Алма-Аті, Тбілісі, Баку, Душанбе, Вільнюсі, Ризі. Неодноразово ви вже були в бойовій готовності й чекали на наказ зі зброєю в руках напасти на мирних демонстрантів Києва, Вінниці та інших міст України. Дана вами присяга — захищати батьківщину — не є присягою бити і вбивати мирних людей, які люблять свою батьківщину. Політики, генерали й офіцери, котрі наказують стріляти в людей — злочинці. Вояки, якщо вас посилають бити і вбивати, душити танками, рубати саперними лопатками, труїти ґазами і розстрілювати з автоматів беззбройних людей, які захищають свою свободу і демократію, свою батьківщину свою мову й

(Закінчення на стор. 3)

К. СТЕЦЕНКО В ЙОНКЕРСІ

Йонкерс, Н. Й. — Кирило Стеценко, молодий скрипаль з України, виступить з концертом української клясичної музики та імпровізацій на народні мелодії, тут, в неділю, 17-го лютого, в год. 3:30 по полудні, в залі церкви св. Михаїла. Мистець також розкаже про сучасну музичну творчість в Україні та покаже деякі відеозаписи. Концерт влаштовує місцевий Відділ ОЖ ОЧСУ. За дальшими інформаціями слід телефонувати на число (914) 337-5349.

РОКОВИНИ ЛЕСІ УКРАЇНКИ І ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Ню Йорк. — З канцелярій НТШ та УВАН повідомляють, що обі установи спільно плянують дві конференції в Ню Йорку. Перша, на 23-го лютого — відмічення 120-річчя з дня народження Лесі Українки. Друга 10-го березня — у річницю з дня народження Тараса Шевченка; ця конференція організована також при співучасті Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінгтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Відношення ЗСА до СССР

Це відношення не було завжди однакове. Пригадаймо, що коли большевицька революція у жовтні 1917 року перекреслила всі величезні закордонні інвестиції з часів царських, то в Америці було страшне з того обурення, і комунізм був тут виклятий. Але у Другій світовій війні СССР був союзником Антанти й Америка врятувала СССР від розгрому, доставивши зброї, амуніції, ліків, навіть харчів: шляхом через північний Архангельськ йшли день і ніч транспорти на загальну вартість понад 10 більйонів долярів — тоді астрономічну суму. Це сталося на базі закону про ,,позику й допомогу". Згодом роками йшли переговори про зворот Америці тих коштів, що у висліді дало Америці мінімальну суму. На Ялтинській конференції 1945 року Френклін Д. Рузвелт і Йосиф Сталін просто заприязнилися і Рузвелт погоджувався на все, що пропонував Сталін. Але швидко після Потсдамського мирового договору, що його підписав уже президент Гаррі Трумен,— настав період холодної війни з перегонами у збро́єнні. Президент Роналд Реґен назвав у 1980-их роках СССР ,,імперією зла"; але з її лідерами, генеральними секретарями Компартії СССР, приязно стрічалися різні американські президенти на вершинних конференціях. Америці йшло про збереження миру на базі ,,політики стримування" з договорами про обмеження різних нових родів зброї. Реґен був перший, який запропонував переговорювати не про обмеження, а про редукцію зброї. Міхаїл Ґорбачов погодився на це. І він був першим кремлівським лідером, з яким — як його схарактеризувала Марґарет Тачер — ,,можна поділовому говорити". Америці залежало на такому партнерові з уваги на величезний зріст бюджетного дефіциту: щоб його скорочувати, треба було скреслювати великі суми з бюджету на оборону, а це вимагало здобути ґарантію безпеки країни. Джордж Буш довів у переговорах з Ґорбачовим до закінчення холодної війни. Ґорбачов ішов на поступки, бо в СССР настала страшна економічна криза, яка вимагала допомоги від Заходу. Але, як відомо, Ґорбачов їздив і до Папи Павла Івана II і скрізь деклямував про мир і демократію, але сам і його дружина залишилися вірними комунізмові.

Так тяглося впродовж поверх п'яти останніх років. Це ера Ґорбачова. Вибух визвольних рухів поярмлених народів заскочив Ґорбачова. Він погоджувався на демократизацію й усамостійнення шести сателітських країн, але спротивився такому рухові на території СССР. У розмовах з земляками, американськими громадянами чи приїжджими з України можна не раз почути докори, а той обурення,чому Джордж Буш такий лагідний і толерантний супроти Ґорбачова, коли той спутує визвольні рухи? Американська, як кожна державна політика, визнає черговість цілей. Пріоритетом Америки є мир, опертий на ступневій редукції збройного арсеналу. Американська верхівка дуже добре знає, що СССР також за Ґорбачова ламає договори й не дозволяє на перевірку. Але ЗСА мусить визнавати Ґорбачова, який вигідний Америці з його турботами всередині СССР. Коли ж настав несподіваний конфлікт в обширі Перської затоки, — Америці страшенно залежало, щоб амбасадор СССР в Раді Безпеки ООН голосував ,,за" резолюціями проти Іраку і щоб СССР бодай формально приступив до очоленої Америкою міжнародної коаліції проти Іраку. Тому, коли Ґорбачов перевів криваву розправу з литовськими патріотами у Вільнюсі, — Буш обмежився до поверхової словесної заяви, що воно ,,утруднює американсько-советські взаємини", та закликав Ґорбачова відкликати війська з Литви і розпочати ,,діялог".

Ми не виправдуємо політики президента Буша, але треба її розуміти. Ми воліли б, щоб не тільки в теорії Америка визнавала право самовизначення народів (що Україна вчинила 22-го січня 1918 року),а розуміла проблему поярмлених народів у межах СССР. На жаль, американський політичний світ ще не визволився з чаду русофільства і совєтофільства, що його створила в Америці школа російських істориків, які нахлинули до ЗСА після упадку царату, з істориком Флорінським на чолі, і тут зайняли катедри у найчільніших університетах, опанували науково-політичний світ і впоїли в нього віру, що Схід Европи — це Росія. Вудро Вільсон признав тільки полякам і чехам право самовизначення. Америка не визволилася теж з теорії ,,великого господарського економічного простору", який нібито ,,вигідніший" бизнесові, аніж кільканадцять менших контрагентів. Цей стан триватиме так довго, поки не розвалиться імперія. Тоді через ніч прийде ревізія закордонної політики ЗСА і цілого Заходу. І Америка шануватиме ті нові усамостійнені народи, які матимуть силу. А сила залежить у першій мірі від єдности всіх прошарків народу.

Василь Сокіл

ДВОРУШНИКИ

У людини дві руки, а дотепники пояснюють навіщо, — щоб одна не відповідала за те, що робить друга. На цій підставі у політиці широко застосовується дворушництво.

За Словником української мови це означає ,,Підступну людину, яка на словах віддана кому-чому-небудь, а таємно діє проти цього".

Впіймати, як то кажуть, за руку такого чоловічка нелегко, бо одверто він не насмілюється виявити своє дворушництво. Це його таємна зброя, якою він вправно орудує собі на користь. В основі такої підступної методи лежить породжений тоталітарним режимом безпардонний обман людей демагогічними гаслами, які ніколи не здійснюються. Одне кажу, друге думаю, а третє роблю.

Такі роздуми викликала у мене поведінка переважної кількости депутатів українського, як тепер його по-демократичному називають, парляменту.

За останній час ухвалено чимало важливих питань. Насамперед, одноголосно (за винятком чотирьох) схвалено закон про Державний суверенітет України. Пишу про цей справді історичної ваги документ з великої літери, бо це дійсно велика справа. І за цю ухвалу всі депутати одностайно підняли вгору свої праві руки.

А що в цей час робили ліві руки?

Довго невідомо було, навіщо вони ховали їх у кишенях.

Гласність — безумовно велике досягнення сучасности. На її основі виросла широка поінформованість людей про перебудовні події. Не випадково, саме дворушники чинили опір гласності та вільній інформації, боячись за свою і так недостойну репутацію. Всі пам'ятають, з якими труднощами демократичні сили в парляменті добилися прямої трансляції по радіо і телебаченню засідань Верховної Ради. Відтоді кожен мав можливість власними очима спостерігати за поведінкою свого обранця-законодавця. Депутатам стало незручно поводитися непорядно.

Напевно всі виборці були вельми задоволені, побачивши, як їхні посланці одностайно підняли свої руки за Державний суверенітет України! І були сповнені радісних надій, що така видатна ухвала почне втілюватися в життя.

Але минув один, два, три місяці — і більше ні словечка не чути, ні крапельки діла не видно. Що ж трапилося? Навіщо піднімалися руки в залі засідання Верховної Ради? Але ж усі підняли руки „за". Тільки чотири було „проти". А чи дійсно тільки чотири?..

Є така приповідка, що в душу іншому не заглянеш і не дізнаєшся, хто і що з них має на думці. Цим і користуються дворушники, будучи переконаними, — хоч що вони не робили б, а за руку їх не впіймаєш.

На щастя, технічний проґрес зробив непотрібним заглядати в душу людині, зокрема в душу депутатам рад. Досить покористуватися даними комп'ютера, — він безпомильно скаже, хто ти є і що ти зробив.

Якось непомітно пройшла принципово важлива подія, що сталася на засіданні Четвертого з'їзду народних депутатів СССР у грудні 1990 року. Тільки 17-го січня цього року в „Літературній Україні" обнародувано: „Так голосували за визнання декляраций про суверенітет республік народні депутати СССР від України".

Відомо, всі республіки колишнього Союзу проголосили декляраціі про суверенітет. На запитання одного з своїх читачів „Літературна Україна" в останньому числі опублікувала без коментарів (самі поміркуйте!) результати поіменного голосування пропозиції депутата Верховної Ради СССР від Сумського виборчого округу Є. Козіна, яка мала такий зміст:

„Четвертий з'їзд народних депутатів СССР, виходячи з права на самовизначення, конституційно закріпленого за кожною з 15-ти республік, які входять у Союз, визнає декляраціі про суверенітет і незалежність, прийняті парляментами союзних республік,за результат вільного волевиявлення".

Газета повідомляє, що цю пропозицію депутати провалили: 933 — „проти", 419 — „за", 266 — утримались. На засіданні було 232 депутати від України. Сучасна автоматична реєстраційна техніка не лише визначає число „за" і „проти", але й прізвища та імена тих, хто рук не піднімав, а пальцем руки натискав на ту чи іншу кнопку персонального приладу на своєму кріслі. Дворушник волів би втішити себе тим, що ніхто не бачив, на який ґудзик він натискав. Однак, демократія не допускає таємниці про голосування. Не ховай голову, як струсь у пісок, бо комп'ютерний апарат покаже, хто ти є і що ти за птиця.

От вам, будь ласка, яскрава (і ганебна по суті) картина цього голосування 232 депутатів з України у всесоюзному парляменті: „за" — 49 депутатів, „проти" — 120 депутатів, „утрималось" — 39, „не голосували" — 24 особи.

Читаючи поіменний список, натрапляєш на типові українські прізвища, що кінчаються на „енко": А. Гіренко, С. Гуренко, В. Масол, В. Мисниченко, Г. Ревенко тощо, і не маєш ні крапельки сумніву, на який ґудзик-кнопку вони натиснули. Ці посланці начебто українського народу, який Деклярацією про суверенітет виявив свою волю до незалежности, начхали на свій народ. Звичайно, прізвища на „енко" не завжди означає, що людина-українець (був співак Хромченко, тенор, національности жидівської) і не означає національну свідомість. Та занадто часто це українські перевертні ще й ненависники свого роду-племени. Серед 120-ти депутатів аж 80 таких „енків", що без стиду й совісти проголосували проти волі свого народу.

Не виключено, що серед інших 40 депутатів, які мають російські прізвища, значна частина таких же перевертнів — енків. Спільним фронтом вони виступили на захист єдинонеділимської імперії. Надруковані в„Літературній Україні" 120 прізвищ читаються як „чорна дошка ганьби" осіб з двома душами, з двома обличчями.

Виборці мають змогу відповідно оцінити, кому вони ввірили свою долю.

(Закінчення на стор. 3)

Де поховане тіло Романа Шухевича — Тараса Чупринки?

З нагоди відзначення 40-ої річниці геройської смерти св. п. генерал-хорунжого Романа Шухевича на зібранні в Білогорщі 5-го березня 1990 року доцент медичного факультету Львівського Університету д-р Володимир Стеник подав зібраним таку інформацію про долю тіла св. п. командира УПА:

Шановна громадо! Я хочу розповісти вам, що сталося з тілом нашого вождя. Тут, в селі Білогорща, він востаннє вдихнув повітря рідного краю. Ця земля скроплена його кров'ю і на цьому місці хлопці з товариства „Спадщина" насипали могилу. А що ж було далі? Далі тіло його перевезли у Львів на вулицю Дзержинського. Звідти покійного завезли в медичний інститут в судову медицину, в морґ. Там, під керівництвом професора Любомудрова, доцента Заленгурова та інших тіло було забальзамоване. Пізніше приводили різних людей, щоб його впізнали. Тіло покійного знаходилось майже цілий тиждень в цьому морґу. Потім працівники КҐБ забрали тіло і його поховали. Я думаю, що прийшов час, щоб вони вказали дружині, синові і всім нам, де поховане тіло нашого славного героя Романа Шухевича. Це зараз повинна бути наша загальна вимога. Де поховане тіло, вони знають і нехай нам скажуть про це.

Слава Україні!

Ця інформація опублікована в інформаційному віснику молодіжного історико-просвітянського Т-ва ,,Спадщина" за травень 1990 року.

Прекрасна „Веселка" й твори дитячих письменників діяспори в Україні

Галина Кирпа з Києва, член Спілки Письменників України, вчителька, виховниця та впорядник читанок і збірок для дітей авторів із діяспори, пише: „ Я прочитала прекрасну ,Веселку' — правда — тільки два річники (1960 і 1970) і то було перше моє враження про дитячу літературу, яка сьогодні для наших читачів і для літературознавців — незнаний материк. Діяспорні читанки я прочитала мабуть усі, багато книжок перегорнула, то ж уявляю собі, що запланована мною збірка — антологія буде цікава і тематично й мовно. Покищо приготована збірочка для дошкільнят Катерини Перелісної.

Далі Г. Кирпа згадує, що в пляні є твори таких дитячих письменників у діяспорі: Діми, Р. Завадовича, Л. Полтави, Лесі Храпливої, Г. Чорнобицької, Г. Черінь, О. Лятуринської, О. Стефановича, Н. Калюжної, М. Петрова, Б. Даниловича, В. Дубини, О. Цегельської, А. Лотоцького.

Писання деяких діяспорних авторів вже ввійшли до читанок укладу Г. Кирпи. Це „Ластівка", „Біла хата", „Писанка", які появилися на замовлення Гнідинської школи. Вони розмножуються, а в Гнідині вже їх використовують у процесі навчання.

„З тих читанок — пише Г. Кирпа — діти вперше довідуються, що для них писали не лише в Україні"...

Писання деяких авторів із діяспори Г. Кирпа запронувала новому дитячому журналові „Соняшник". Відчувається потреба співпраці з діяспорою — поради, допомога книгами, журналами, співпрацею письменників.

В. Б.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ГОЛОС ЧИТАЧА — ДИРИҐЕНТА

У „Свободі" з 30-го січня на четвертій сторінці появилася інтересна і на часі стаття п. з. Слава „дозрілим дорослим" за підписом Нілі Стецьків, яка у декількох словах слушно звернула увагу на уживання літери „ґ" у сполуці з голосівками — „а — я — е — є — у — і — ї и — о — і" т. д.

Цікаво, що дотепер ані фахові музичні критики, ані псевдо-критики, ані принагідні дописувачі про виступи наших хорів чи солістів не звернули належної уваги на цю так важну справу. Наприклад: замість співати „Алилу-у-у-я" наші аматорські, часто заавансовані хори співають так: Алилугу-гу-я, замість співати Украї-і-і-на, співають Украї-гі-гі-на! Замість співати Гайда-ма-а-а-ки, співають Гайдама-га-га-ки. Замість „Ще не вме-е-е-рла...", співають „Ще не вме-ге-ге-рла..."! Замість „...ві-і-і-терочок..", співають „..ві-гі-гі-теронок.." і т. д.

Про це повинні подбати перш за все диригенти, які мусять не тільки звертати увагу на це, але й осягнути те, чого вимагають, завертаючи декілька разів дане слово — аж доки хористи не звикнуть до нової вимови. Треба великої терпеливости у дириґента і у хористів. Все є можливе при добрій волі обох сторін!

У вищезгаданій статті через недогляд подано — що... Люся Арнольд ворожила всім.. має бути Люся Арвін.

Дякую Н. Стецьків, що порушила цю справу на сторінках нашого цінного часопису „Свобода"!

Кирило Цепенда

Дітройт, Миш.

І. К.

СУТІНКИ ІНВЕСТИЦІЙ ЗАХОДУ В СССР

„Жертвою політичного й економічного хаосу в Совєтському Союзі впав американський ентузіязм для тамошніх інвестицій", — таким ствердженням розпочинається на першій А I сторінці політичної секції „Ню Йорк Таймсу" з 4-го лютого простора стаття Стівена Ґрінгавза з продовженням на кількох шпальтах бизнесової секції — D6. Логічно: проблема промислових і фінансових інвестицій західнього капіталу у Совєтському Союзі тісно пов'язана однаково з політикою, так і з тамошньою економікою. У прецікавій статті очевидного фахівця, який орудує десятками конкретних прикладів, датами, фактами і грошовими цифрами, знаходимо деякі просто курйозні ревеляції про підсовєтську дійсність. Великодержава з 280 мільйонами населення на велетенських просторах Европи й Азії мусить приманювати західній фінансово-промисловий світ перспективами збуту і заробітку. Коли чотири роки тому Міхаїл Ґорбачов почав заходи у Західній Европі й Америці пошуків інвеститорів, — він знайшов прихильний відгук. Зареєструвалися (вірогідно в совєтському міністерстві зовнішньої торгівлі почерез амбасади різних західніх країн) дві тисячі компаній. Із них тільки одна четвертина мала терпець перейти ґеґенну совєтської бюрократичної процедури; сто з цих компаній втратили гроші, інші зацукуються. Один із директорів заснованої в СССР філії американської компанії заявив в інтерв'ю: „Для західнього світу бизнесу є три можливості — тільки плянувати і чекати, ризикувати втрату або зрікатися".

Існують прерізні непередбачені труднощі, з якими американські інвеститори стрінулися в СССР. Найперше — невідомо, з ким підписувати умову, бо трапляється, що представник американської фірми підписав умову з урядом Федеративної Російської ССР, але в Москві центральний уряд СССР тієї умови не признав і поставив зовсім інші вимоги. Далі: справа валюти. В СССР обов'язує все ще безвартний рубель, який офіційно рахується вище американського доляра (один доляр — 55 копійок), і фактичним реґулятором є чорна біржа. Совєтські власті не здають собі справи з вартостей і цін, обов'язуючих в Америці. Вони запрошують інвеститорів на те, щоб їх немилосерно експлуатувати. Наприклад: директор однієї американської компанії шукав у Москві помешкання для себе і бюра. Дійшло це до відома якогось партійного достойника; цього американського бизнесмена повезли оглянути запропоноване йому приміщення. Коли він запитав, яка ціна, почув: 22,500 долярів місячно. Іншим непередбаченим чинником, який втручається до господарських справ, є КҐБ: цей „Комітет Государственной Безопасності" хронічно хворий на пункті параноїчного страху перед шпигунами, і кожна американська фірма, яка прагне закласти в СССР свою філію, збудувати фабрику чи будувати шляхи, — є для КҐБ підозрілим об'єктом. Ще одним совєтським „специфікумом", з яким не рахувалися американські бизнесмени, є совєтське хабарництво. Наприклад: відома популярна фірма МекДоналда договорилася з урядом, що платитиме по одному рублеві за фунт м'яса. Але у практиці мусить додавати по сім рублів, щоб те м'ясо дістати.

Створилася тепер така ситуація, що західній фінансово-промисловий і торговельний світ більше зацікавлений недавніми сателітськими країнами, як самим Совєтським Союзом. Це логічно, бо чехи, поляки чи мадяри краще знають Захід, до якого відносно недавно належали, і їм легше пристосуватися до практики західніх фірм, і тим фірмам легше з ними співпрацювати. Тут на першому місці несподівано опинилася Польща, про яку недавно „Ню Йорк Таймс" писав, як про нову „країну капіталізму". Карл Маркс у своєму творі ,,Капітал" легковажно висловлювався про Росію, як відсталу країну без промислу і без пролетаріяту, та пророкував, що комуністична революція вибухне у найбільш упромисловленій країні Европи — Німеччині, а сам жив він у Англії. Він багато в чому помилявся і фантазував, тож у марксизмі нарешті розчарувався наївний світ.

Але Маркс казав правду про відсталість колишньої царської Росії, що стосується і сучасного СССР. Читаючи статтю про курйози совєтської економіки, пригадується, що цар Петро І, „цивілізуючи" силою свою Московію, примусово казав обрізувати бороди боярам...

МИХАЙЛО ГОРИНЬ: ІСТОРІЯ ДАЄ НАМ НАГОДУ

Недавно в ЗСА перебував Михайло Горинь, народний депутат Верховної Ради України і заступник голови Руху. Під час відвідин УНСоюзу і В-ва „Свобода" він відповів на ряд запитів редакції щоденника.

Запит: В останньому часі поширюються на Заході поголоски, що генералітет армії, КҐБ і міністерства внутрішніх справ перевели фактично „тихий переворот" у Кремлі і значно обмежили владу М. Ґорбачова. Чи Ви думаєте, що спекуляції західніх совєтологів є правдивими?

Відповідь: Перебуваючи тут, у З'єднаних Стейтах Америки, я чув кілька версій зміни політичного курсу Ґорбачова. Найпоширенішою є думка, ніби М. Ґорбачов став знаряддям керівництва КҐБ та армії у їх плянах зупинити розпад імперії. Але коли вдатися до аналізи фактів, вичикають поважні сумніви щодо такої версії. Допустимо, що цього року М. Ґорбачов втратив контролю над політичними подіями і справді не знав, хто і коли віддав наказ військовим частинам штурмувати будинки преси, радіо, телевізії. Але реакція президента ЗСА на кровопролиття у Вільнюсі не викликала жадного сумніву: вину за скоєне він переклав на жертви аґресії. Дивний збіг думок.

Але звернімо наші погляди в недалеке минуле, коли авторитет Ґорбачова не викликав сумнівів, а охотників діяти всупереч керівникові держави не було. Голос полковника Аскніса ще не змужнів, критика Ґорбачова не ввійшла в моду. Маю на увазі події в Азербайджані і Грузії. І що ми бачимо? Ґорбачов і тоді не знав, хто видав наказ рубати людей саперними лопатками та давити танками. І тоді і тепер розправа мала характер екзекуції: покарати непокірних, налякати їх, але не потопити в крові волю народу до незалежности. Чи не дивний збіг обставин? Чи не один почерк? Чи не випливає він з характеру президента? Думаю, що так. Отже, я дотримуюсь думки, що не КҐБ і армія загнуздали президента, а президент, розчарувавшись у можливостях лібералізації людей без забезпечення свободи націй, які почали її валити і будувати незалежні держави, вдався до старого випробуваного імперського методу — військових репресій.

Я думаю, що поголоски, які поширюються на Заході, виходять з одного джерела — з Кремля, і мають одну мету — дезорієнтувати світову громадськість, зберегти до певного часу „імедж" Ґорбачова як демократа для прикриття реакції.

З.: 17-го березня ц. р. в Україні має відбутися референдум в справі нового союзного договору. — Як на Вашу думку цей плебісцит випаде? Чи члени Руху мають стратегічний плян, за яким відвідують тепер найменше свідомі області?

В.: Референдум потрібний Ґорбачову для „узаконення" репресій проти непокірних народів. Питання анкети референдуму складене так діявольськи хитро, що для неусвідомлених громадян сказати „ні" не легко. Поміркуйте самі:

„Чи вважаєте за необхідне збереження Союзу Совєтських Соціялістичних Республік як оновленої федерації рівноправних суверенних республік, в якій будуть цілком ґарантовані права і свободи людини будь-якої національности?"

В цьому питанні кілька гіпотез, які вимагають обґрунтування: де є ґарантія, що республіки будуть суверенні? Що вони будуть рівноправні у федеративній державі, яка є наддержавною структурою над ними; що в них будуть ґарантовані права особи?

Кожна омудрена досвідом людина знає, що завтрішній день народжується сьогодні. І мріяти про інший Союз, ніж ми його бачимо сьогодні з Азербайджаном, Тбілісі, Вільнюсом та Риґою було б принаймні легковажно. Отже, порядні люди повинні би написати: чи хочете ви збереження такого стану, в якому живете? Думаю відповідь була б не на користь М. Ґорбачова.

Тому демократичні сили України будуть наполягати на республіканському референдумі з власним питанням в анкеті. **Ми вже** почали широку кампанію під гаслом „Ні — **всесоюзному** договору". Думаю, вона повинна бути ще потужнішою, ніж попередніх виборів.

З.: Преса в діяспорі, на підставі спостережень відвідувачів в Україні, твердить, що популярність Руху значно збільшилася в більшості областей України. Наскільки це твердження відповідає правді?

В.: Мушу визнати, що останнім часом Рух в Україні зазнає нападів з двох сторін. Його різко критикує компартійна преса, вбачаючи в ньому свого наймасовішого і, може, найсильнішого противника. Не минають нагоди оголосити йому панахиду деякі наші газети і їх не зовсім відповідальні редактори. Проте він існує і збільшує свою чисельність та проявляє все нові ініціятиви. Недавно він зайнявся великою консолідаційною акцією: запрошенням 10 тисяч наддніпрянських школярів на Різдвяні Свята в Галичину, що набуло всеукраїнського розголосу та викликало переполох серед компартійних службовців.

З.: Які перспективи для Демократичного Бльоку в Україні у світлі останніх подій в Прибалтиці та нових указів Ґорбачова?

В.: Які перспективи? Зуміти використати час наступу реакції для зміцнення своїх структур, координації діяльности демократичних сил республік, не допустити до реставрації брежнєвізму.

З.: Які є вигляди на збільшення числа депутатів в Народній Раді коштом „Клюбу 239?"

В.: В час наступу реакції — ніякі!

З.: До п'ятої річниці трагедії Чорнобиля вже не дуже далеко. Що плянує Верховна Рада на цей день, щоб цілий світ пригадав собі цю трагічну подію і її наслідки?

В.: Про такі пляни ще не було мови.

З.: Як буде тепер виглядати і розвиватися справа торгівлі із іноземними підприємствами після нових доручень Ґорбачова про точну контролю „вільної торгівлі"?

В.: Думаю,втручання КҐБ та поліції в поточне життя приватних підприємств не сприятиме їх процвітанню. Ми є свідками того, що „оновлена федерація" перетворюється в поліційну державу з усіми наслідками, які з цього

(Закінчення на стор. 3)

Дворушники

(Закінчення зі стор. 2)

Список 49 депутатів, що голосували „за", займає достойне місце на українській „дошці пошани". Дозволю зазначити, що серед них усього семеро з прізвищем на „енко", а чотирнадцять прізвищ, що можуть бути і неукраїнськими. А 39, що утримались, та 24, які не побажали голосувати, також заслуговують на увагу від своїх виборців, бо не пішли за ганебною більшістю прислужників реакційних сил чи боягузів.

Але аж неймовірно, що серед дворушників у компанії Івашка, Єльченка, Касьяна та інших „енків" бачимо діяча, якому український народ зовсім недавно висловлював щиру повагу за його патріотизм, і нікому не могло прийти на думку, що він відмовиться від своїх переконань, чи не „страха ради іудейська"... Гірко й боляче назвати його ім'я. Це депутат до Верховної Ради СССР від України, відомий поет, а нині ще й політичний діяч Борис Олійник.

Що ж це сталося з ним? Невже на його свідомість так нагально вплинуло те, що він підвищений у ранзі з місцем проживання і діяльності у Москві і перебуває під прихильною опікою президентського дому?

Виборці мають повне право запитати свого обранця, — якою рукою він голосував „за" суверенітет, а якою „проти"?

НІМЕЦЬКИЙ ФЕДЕРАЛЬНИЙ уряд заборонив англійським військовим пілотам відбувати вишкільні полети над територією Німеччини, зокрема тим летунським частинам, які вправляються у раптовому зниженні полету. Джетові літаки Англії типу „Торнадо" мусять залишати територію Німеччини, де вони стаціонують і переводити свої вправи над тереном Шотляндії. Уряд Великобританії запротестував проти такої заборони, бо це наражає уряд на додаткові кошти. Німці заборонили вишкіл військових літаків після кількох летунських катастроф.

ПРЕЗИДЕНТ ПОЛЬЩІ Лех Валенса прибув до Ватикану і був прийнятий на авдієнції Папою Іваном Павлом II. Після вступної церемонії Папа заявив, що Римо-Католицька Церква всякими способами підтримуватиме політичні і соціальні перетворення у Польщі й інших східньоевропейських країнах. Валенса подякував Папі за підтримку, яку він і Католицька Церква давала польському народові у боротьбі з комуністичною диктатурою.

Колекціонер І. Гречко в Українському Музеї

У статті „На потребу дня" („Свобода з 27-го жовтня 1990 року) я писала про те, що різні думки та розходження існують з приводу звернення до зарубіжних українців українського Фонду культури та товариства „Україна", в якому йдеться, щоб усі колекції, які стосуються українського мистецтва та культури, передати на Україну. В попередній статті я подала думку музейників. Сьогодні слово за колекціонерами. Отже в гостях, а правильніше, у справах співпраці в Українському Музеї в Ню Йорку — колекціонер Іван Гречко.

Коротко про нього, його колекцію та громадську активність у популяризації українського мистецтва та культури.

Іван Гречко, інженер за фахом, майже усе своє свідоме життя цікавився народним та образотворчим мистецтвом. Він власник унікальної колекції ікон на склі, народного одягу, кераміки, різьби по дереву. Його колекція ікон, мальованих на склі, заслуговує на особливу увагу.

Мабуть, це найкраща колекція, зібрана на Україні з ікон, мальованих на склі. Жодний музей не має подібної колекції. Десять років тому вийшла з друку монографія про мистецтво малярства на склі. Вісімдесят відсотків ікон, репродукованих у цьому альбомі, були з території Буковини.

На Україні не було видано жодного альбому, жодної монографії, заледве окремі статті з цього питання. Хоча зацікавлення цим жанром мистецтва виникло одночасно з зацікавленням та вивченням інших жанрів народного мистецтва.

Співпрацюючи у неформальному літературно-мистецькому альманаху „Євшан-Зілля", він помістив ряд своїх статтей та заяв з вимогою звернути увагу на знищення творів мистецтва в музеях Львова.

На вимогу Івана Гречка була створена комісія для розгляду справи про тенденційне нищення творів у Національному музеї Львова (тоді Львівському музеї українського мистецтва).

Хоча справа остаточно не вияснена, бо конкретної відповіді на питання хто був надхненником цієї справи і кому підкорялись і представники обкому партії та інших виконавчих комітетів, так і не було названо, проте вона набула широкого розголосу. На мою думку, справа, яку порушив Іван Гречко, по своїй важливості заслуговує на велику підтримку в усієї громадськості світу, бо йдеться про нищення культури, нашої пам'яті, нашого мистецтва, того, що завжди буде засвідчувати, хто ми є.

Два роки тому, редагуючи літературно-мистецький альманах „Євшан-Зілля", в редакції якого зібралися люди, віддані українському мистецтву, я звернулася до них, щоб вони зорганізували акцію збору експонатів не лише для поповнення колекції у нашому музеї, а для створення постійної експозиції з образотворчого мистецтва, яка дала б глядачеві певну уяву про розвиток українського мистецтва хоча за півстоліття.

Іван Гречко і „Євшанівці розпочали цю акцію. Але передавання творів було неорганізованим і малоефективним.

І ось приїхавши на запрошення Українського Патріярхального Товариства Іван Гречко, попри усю свою зайнятість знайшов час і для вирішення музейних справ.

— Я хочу передати усім людям в діяспорі, як важливо нам, колекціонерам, мистцям мати репрезентативний музей на Заході, який би представляв і популяризував українську культуру, мистецтво. Ідея організувати реальну постійну експозицію з образотворчого мистецтва у майбутньому приміщенні музею викликала зацікавлення у багатьох мистців та музейників, і ми, сівши за круглий стіл, вирішили звернутись за допомогою у перевезенні творів мистецтва через океан до Львівського обласного відділення Українського Фонду культури, щоб вони допомогли в організації такої важливої акції.

У книзі відгуків Іван Гречко залишив своє враження від музею: „Прекрасна експозиція музею! Подивляю і високо ціную жертвенну працю працівників музею для добра і слави нашої культури. Обов'язком кожного українця, а тим більше мистця з України подбати про збільшення музейних фондів найвартіснішими експонатами, які гідно представлятимуть наше мистецтво чужинцям. Бажаю працівникам нашої культурної інституції в Ню Йорку щастя і успіхів. Іван Гречко. Львів".

Стефанія Гнатенко

Іван Гречко та директор Українського Музею Марія Шуст на тлі нової виставки.

Михайло Горинь...

(Закінчення зі стор. 2)

випливають. Було б необачно сподіватися в такій державі економічного чуда. А втомлені чергами, купонами, заміною грошей наші земляки чекають на швидкі економічні зміни.

З.: Які Ваші прогнози на третю сесію Верховної Ради?

В.: Думаю, будуть спроби ще більше обмежити можливості Народної Ради впливати на законодавчу діяльність Верховної Ради. Поширюються чутки, що партійна більшість вимагатиме припинення телепередач з приміщення сесії Верховної Ради і таким способом ізолювати народ від роботи законодавчої влади в Україні.

З.: Яка Ваша думка щодо дотеперішньої допомоги Україні і як вона повинна виглядати в майбутньому, зокрема після створення на Ваших очах ККДУ?

В.: Я вважаю, що процес демократизації громадсько-політичного життя в Україні був би значно сповільнений без допомоги нашої діяспори, особливо технічними засобами. Але співпраця з організаціями в Україні — лише одна ділянка допомоги. Вже сьогодні вона поширюється на модернізацію нашого шкільництва, забезпечення його комп'ютерською системою, лікарень — медикаментами і апаратурою, а релігійних громад сотнями тисяч Біблій та молитовників. Без цієї літератури катехизація нашого народу сьогодні була б неможливою.

В майбутньому я бачу набагато ширші можливості для контактів. Вже назріла потреба вишколу наших селян, що хочуть стати фармерами, студентів у вищих школах, менажерів на різних курсах, наукового співробітництва наших вчених з американськими центрами. Думаю, дуже важною ділянкою співпраці і допомоги діяспори є її контакти з урядом ЗСА і Конгресом, інформування останніх про події в Україні. Мої зустрічі переконують, що згадані діячі зацікавлені в такій інформації і готові її використати у своїй діяльності.

Без сумніву, обмін туристами різних вікових рівнів — від школярів до громадсько-політичних діячів, вчених і мистців є незамінимою формою впливу на національне відродження України. Практика переконала нас в тому. Треба тільки розробити способи такого обміну. Думаю, варто скористатися досвідом вільного світу щодо обміну туристами на рівні сімей, що здешевить перебування, оскільки не треба буде оплачувати готелів, а можна взаємно скористатися помешканнями у вас і у нас. Вважаю, наша співпраця скоро стане настільки багатогранною, наскільки розмаїте наше життя.

Вірю, що ККДУ зуміє консолідувати різні громадські організації і виробити спільну тактику та скоординувати її з нами. Нелегко це буде здійснити. Але велика мета повинна нас сьогодні об'єднати. Історія дає нам нагоду. Ми не можемо її пропустити.

Відбулася...

(Закінчення зі стор. 1)

культуру, то знайте: вам наказують вчинити злочин. Вояче, не роби свою матір матір'ю убивці, не накликай ганьбу на свою націю, своїх батьків і дітей.

На підставі прийнятої Верховною Радою України декларації про державний суверенітет ми прагнемо правовим шляхом створити в Україні департизовану, деполітизовану професійну армію, яка буде формуватися добровільно з громадян України різних національностей. Вояки, підтримайте наш почин, допоможіть нам і собі. Хай живе єдність армії і народу!"

У ВІВТОРОК, 5-ГО ЛЮТОГО уряд президента Джорджа Буша, формально представив свій плян для зміни банкової системи в країні, пропонуючи найбільш драстичні досі зміни від часу депресії. Найбільш важливими елементами у цьому пляні є дозвіл на об'єднання комерційних і вкладових банків навіть через стейтові границі. Також передбачається дозвіл для індустріяльних фірм стати основниками та власниками банків. У запропонованому пляні Уряду можна зауважити політичну та регулюючу реальності, які відкриють нові прибуткові шляхи банковій індустрії. Покищо запропонований плян представляє тільки початок довготривалого процесу обговорювання цього питання у Конгресі.

Ділимося сумною вісткою, що 18-го січня 1991 р. в Торонто, Канада, несподівано відійшов у вічність, на 87-му році життя

наш найдорожчий

БАТЬКО, ДІДО, ПРАДІДО І ВУЙКО

бл. п.

ПАВЛО МУЗИКА

колишній Січовий Стрілець, голова Товариства „Сила" та співпрацівник видавництв Бібльосу у Львові та Мети і Гомону України в Торонто, Канада.

ПОХОРОН відбувся у вівторок, 22-го січня 1991 р. з церкви св. о. Миколая на кладовище Проспект.

В глибокому смутку:

доньки — ІРИНА з мужем СТЕПАНОМ НИЧАЄМ
син — БОГДАН з дружиною ДЖІН
внучка — ХРИСТЯ з мужем СТЕПАНОМ РУДАВСЬКИМ
внук — СТЕПАН НИЧАЙ
правнуки — СТЕПАН, ЛЯРИСА
кузин — ЯРОСЛАВ СОКОЛИК з дружиною ОКСАНОЮ і синами ВСЕВОЛОДОМ та ІГОРЕМ
ближча і дальша родина в ЗСА й Україні

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Складаю найщирішу подяку Всесв. о. Д. Панькову, о. д-рові Федорову та дякам за похоронні відправи, а родині, друзям та всім учасникам за їхні щирі співчуття.

З глибокою вдячністю

донька ІРИНА з родиною

Св. Миколай відвідав Пластову Станицю в Ню Йорку

Довгождана зустріч зі святим Миколаєм.

Кожного року новацтво Пластової Станиці в Ню Йорку нетерпеливо очікує зустрічі зі св. Миколаєм, який відвідує українську дітвору разом зі своїми помічниками — ангелами і роздає чемним дітям дарунки.

Гнізда новачок і новаків виконали сценку, яку уложила і підготовила гніздова ст. пл. Софійка Зєлик при помочі братчиків і сестричок. Загостили до домівки і чортики (ст. пл. Тарас і Тиміш Ганкевичі), які пробували перекопати снігову царівну (ст. пл. Меласю Соневицьку), щоб вона не виробляла снігу. Кожної зими царівна виробляла багато снігу, щоб св. Миколай міг по ньому їздити і роздавати чемним дітям дарунки. Чортики всякими способами пробували переконати царівну, щоб перестала виробляти сніг, запросили її на чайок і старалися бути дуже приємні. Коли вона пила чай і подивилася на цукор, їй пригадався сніг, який вона повинна була приготовити, бо інакше св. Миколай не зможе вирушити на свою довгу подорож по світі. Вона лишила чортиків і взялася до праці над снігом.

Нарешті на залі з'явився св. Миколай, привітав і поблагословив дітей і з допомогою ангеликів роздав чемним дітям дарунки. Діти раділи, що побачили Миколая і тішилися дарунками. Коли він відійшов, вони з поспіхом відкривали свої подарунки.

Рівночасно відбувався в домівці різдвяний базар, в якому брали участь юначки 2-го куреня, які продавали різні різдвяні прикраси на ялинку і печиво. Курінь „Лісові Мавки" Ню Йорк і Ню Джерзі також продавав печиво і каву, а пані з Пластприяту мали на продаж смачні торти.

Як і кожного року, курінь УПС-ок „Верховинки" продавав українські книжки для дітей і молоді, дохід з чого призначений на добродійні цілі.

Хоч погода не дописала, свято Миколая відбулося успішно, а діти радісно розійшлись по домах.

ст. пл. Галя Кузишин

У СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ
двох добрих приятелів, які відійшли у кращий світ

бл. п. Левка Гуменного-Ґуми та бл. п. д-ра Юрія Кушніра

складаю на ФОНД ЧОРНОБИЛЯ суму 200 дол.

ІЛАРІОН ЧОЛГАН

Ділимося сумною вісткою, що у вівторок, 5-го лютого 1991 р. відійшла від нас у вічність на 88-му році життя

наша найдорожча

МАМА, БАБЦЯ, ПРАБАБЦЯ І СЕСТРА

бл. п.

РОМАНА МИЦИК

з дому ФОСТЯК

вдова по інж. Адамові Мицик, нар. в Содовій Вишні біля Львова.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ почнуться ПАРАСТАСОМ І ПАНАХИДОЮ в п'ятницю, 8-го лютого, о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні Kutch, 215 Grand St., Трентон, Н. Дж., в суботу, 9-го лютого 1991 р., 9:30 ранку в тому ж заведені відправа, а о год. 10-ій ранку СЛУЖБА БОЖА в українській католицькій церкві св. Йосафата при 1195 Dutz Ave., з опісля на цвинтар Пресвятої Марії.

Залишені у смутку:

донька — ОКСАНА з мужем ІВАНОМ МИКИТИНОМ
сини — РОМАН з дружиною ЛЮБОЮ
ОРЕСТ з дружиною МАРІЄЮ
сестра — ЯРОСЛАВА ЛАБКА
внуки і правнуки —
ВІРА ЯСКІР з мужем ІВАНОМ та донею ХРИСТЕЮ
РОСТИК МИКИТИН з дружиною ДЖІНОЮ та синами: ДАНИЛКОМ І БРЕНДОНОМ і донею АДРІЯНОЮ
ТАРАС МИКИТИН з дружиною ДІЯНОЮ
НАТАЛКА з мужем ГОМЕДІ ІЯД
МАРТА МИЦИК
АДАМ МИЦИК
ОРЕСТ МИЦИК
братові —
ОЛЯ ФОСТЯК
ІРЕНА МИЦИК з синами ІГОРЕМ, БОГДАНОМ з дружиною НАТАЛКОЮ і дітьми
братанка — МАРТА ДАНИЛЮК з мужем РОМАНОМ і синами ОЛЕГОМ і АНДРІЄМ
братанки —
БОГДАН і ВОЛОДИМИРА ФОСТЯК з синами ОЛЕГОМ і РОСТИКОМ з дружинами і дітьми
ТЕОДОЗІЙ і ВАЙОЛЕТ ФОСТЯК
та близька і дальша родина в ЗСА, Канаді й Україні

Замість квітів просимо складати на Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля, Пресовий фонд „Нашого Життя", допомога українській церкві в Україні.

КІЛЬКА ДНІВ ТОМУ У ВАШІНҐТОНІ Вілліян Зайдман, голова Федеральної обезпеченевої корпорації вкладів і керівник „Резолюшен траст корпорейшен", тіла, що його створив Конґрес у серпні 1989 року для нагляду за вирученням із фінансових клопотів щадничо-позичкової індустрії, категорично заперечив усякі припущення, що ця обезпеченева корпорація, до двох років буде неспроможна виплачувати свої зобов'язання. Обороняючись перед зростаючою критикою на Капітолю та заспокоюючи офіційних службовців Уряду, він заперечив також чутки, що громадяни-платники податків будуть змушені виручати установу, яка охороняє людські гроші у банках. Одначе В. Зайдман підкреслив, що така можливість існувала б тільки тоді, якщо війна з Іраком тривала б більше, як рік, що на його думку не є правдоподібним.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
АЛЛЕНТАВН, Па.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в суботу, 23-го лютого 1991 р., о год. 2-ій по пол.
в залі American Ukrainian Citizens' Club
706 East Street, West Easton, Pa.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів:

44, 46, 47, 48, 137, 143, 147, 151, 288, 318, 369, 438

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

ПРОГРАМА НАРАД:

1. Відкриття і схвалення порядку нарад
2. Ствердження правосильности зборів
3. Вибір Президії
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів
5. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами і їх прийняття
7. Вибір нової Управи
8. Слово головного предсідника УНСоюзу УЛЯНИ М. ДЯЧУК
9. Плян праці на біжучий рік
10. Внески і запити
11. Закриття Загальних Зборів

У нарадах візьме участь

Уляна М. Дячук, головний предсідник УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Анна Гарас, голова

Стефан Муха, секретар укр. мови — **Дженіс Мелінчик**, секретар анг. мови

Володимир Загвоздький, касир — **Михайло Колодруб**, почесний голова

Дмитро Мушастий, Роман Гарас — почесні члени

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
БОСТОН, Масс.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в суботу, 23-го лютого 1991 р., о год. 2-ій по пол.
в залі УКЦеркви Христа Царя
146 Forest Hill Street, Jamaica Plain, Mass.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів:

178, 224, 238, 307, 374

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

ПРОГРАМА НАРАД:

1. Відкриття і схвалення порядку нарад
2. Ствердження правосильности зборів
3. Вибір Президії
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів
5. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами і їх прийняття
7. Вибір нової Управи
8. Слово заст. гол. предсідника УНСоюзу д-ра НЕСТОРА ОЛЕСНИЦЬКОГО
9. Плян праці на біжучий рік
10. Внески і запити
11. Закриття Загальних Зборів

У нарадах візьме участь:

д-р Нестор Олесницький, заст. гол. предсідника УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Володимир Гетьманський, голова

Дмитро Ґалонжка, секретар — **Дмитро Мельник**, касир

д-р Іван Дідюк, голова Контрольної Комісії

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в суботу, 23-го лютого 1991 р. о год. 2-ій по пол.
в залі церкви св. Михаїла
South 3rd Avenue, Manville, N.J.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів:

26, 104, 155, 168, 209, 294, 312, 332, 342, 349, 353, 372

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

ПРОГРАМА НАРАД:

1. Відкриття і схвалення порядку нарад
2. Ствердження правосильности зборів
3. Вибір Президії
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів
5. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами і їх прийняття
7. Вибір нової Управи
8. Слово головного касира УНСоюзу ОЛЕКСАНДРА Ю. БЛАГІТКИ
9. Плян праці на біжучий рік
10. Внески і запити
11. Закриття Загальних Зборів

У нарадах візьме участь:

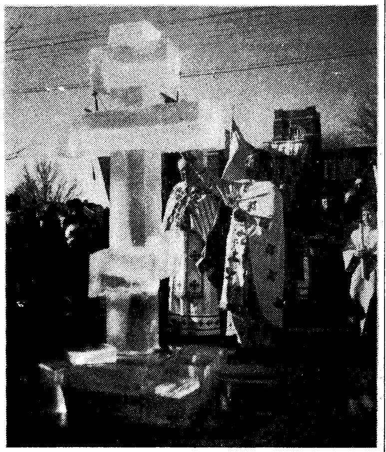
Олександер Ю. Благітка, головний касир УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Михайло Захарко, голова

Софія Лонишин, секретар — **Іван Бабин**, касир

Йорданська традиція продовжується в Пармі

Священики українського православного собору св. Володимира в Пармі, Огайо, протопресвітер Степан Ганкевич і о. Іван Наконечний посвятили 8-футовий хрест з льоду після Йорданської Св. Літургії в суботу, 19-го січня. Понад 300 парафіян взяло участь в цій щорічній Службі надворі, яка звертає на себе увагу тисячів автоводіїв, що проїжджають біля церкви щодня.

ПРИЙМЕМО НА ПРАЦЮ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ"

особу зі знанням української і англійської мов. Досвід в адмініструванні підприємства побажаний.

Медичне забезпечення, пенсійний плян і інші бенефіти. Платня після умови.

Проситься висилати резюме до:

"SVOBODA"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807

САМЕ ТЕПЕР ПОРА ПЛЯНУВАТИ НА МАЙБУТНЄ!

РОЗСУДЛИВІ ЛЮДИ, ТАКІ, ЯК ВИ, ПОВИННІ ПОРОБИТИ СТАРАННЯ, ЩОБ ЗАБЕЗПЕЧИТИ СОБІ МАЙБУТНІ ПРИБУТКИ, АЛЕ ТАКІ, НА ЯКІ МОЖНА ВПОВНІ РОЗРАХОВУВАТИ І ЯКІ ЗАСТУПЛЯТЬ ВАШ ЗАРОБІТОК, ЯК ПІДЕТЕ НА ПЕНСІЮ.

ПИШІТЬ АБО ТЕЛЕФОНУЙТЕ, ЩОБ ЗАСЯГНУТИ ДАЛЬШИХ ІНФОРМАЦІЙ ВІДНОСНО

ПЕНСІЙНОЇ ГРАМОТИ УНСОЮЗУ,

ЯКА ПЛАТИТЬ САМЕ ТЕПЕР 8 1/2% РІЧНО І ЯКІ Є ВІДРОЧЕНІ ВІД ОПОДАТКУВАННЯ.

До: Українського Народного Союзу, Інк.
P.O. Box 17A, Jersey City, N.J. 07303. Tel. (201) 451-2200; 1-800-253-9862

☐ Прошу докладно поінформувати мене про ПЕНСІЙНУ ГРАМОТУ УНСОЮЗУ
☐ Я не є членом, але мені цікаво довідатися про **життєве забезпечення УНС**
☐ Для мене ☐ Для моєї рідні
☐ Прошу ближче поінформувати мене про ....
....
Ім'я і прізвище ....
Вулиця, або поштова скринка ....
Місто .... Стейт/Провінція .... Поштове ч. ....
Число домашнього телефону .... Число тел. в праці ....
Мій вік .... Вік жінки/чоловіка .... Вік дітей ....

Загальні збори 47-го Відділу СУА в Рочестері

47-ий Відділ СУА в Рочестері, Н. Й., має за собою 39 літ громадської праці. Дві конвенції СУА (1984 і 1987 рр.) нагородили його першим місцем, а в 1990 р. Відділ був серед відзначених за виконання конвенційних резолюцій і обов'язків, які накладає статут.

З огляду на те, що організовано відділи молодих жінок, такий Відділ як наш не має у своїх рядах молодшого покоління, яке відтяжило б старших членок від праці. Та хоч пересічний вік 82-ох членок нашого Відділу є коло 70 років, ми так легко не піддаємося, і це було доказане на загальних зборах, які відбулися 13-го січня 1991 року.

До президії загальних зборів вибрано головою Іванну Мартинець, а секретарем Мирославу Приймак. До почесної президії запросила голова Відділу Татіяна Шутер почесну членку Окружної управи Північного Ню Йорку Ірину Руснак, яка і репрезентувала Окружну управу і двох колишніх голів — почесних членок Відділу мґр Анастасію Смеречинську і Анну Капітан.

Звітували референтки і голова про пророблену працю в 1990 р. Всі звітуючі — це довголітні членки Відділу і Управи. Згідно зі статутом, Відділ має стовідсоткову передплату журналу „Наше Життя". Членки є дуже жертвенні і добровільним уподаткуванням допомагали двом „бабусям" і садочкам в Европі (357 дол. річно). Не забули про датки на фонди СУА — ім. О. Лотоцької і пресовий. Вислано 10 пачок з уживаною одежею до Бразилії. Зібрано на медичну допомогу дітям Чорнобиля і вислано через Централю СУА 2,220 дол. На стипендійну акцію вплинуло 4,720 дол., а це від 10 членок з родинами і 6 спонзорів з громадянства. Відділ оплачує одну стипендію в Бразилії, є членом Українського Музею в Ню Йорку, а також подвійним меценатом. Замість квітів зібрано на УМ 800 дол. Членки Відділу увійшли до Комітету розбудови УМ в Ню Йорку, Відділ у Рочестері, і щиро працюють для пропаґування розбудови музею в нашій громаді. Напевно частинним результатом того є, як подано в річному звіті УМ, у Рочестері 14 родин із вкладом понад 5,000 дол., 7 родин із понад 1,000 дол., 6 родин із понад 500 дол., 77 жертводавців із вкладом до 500 дол. і 50 членів УМ. Крім того членки дарували дрібні вишивані речі до музейної крамнички. В 1990 році, як і попередніми роками, на запрошення фестивального комітету церкви св. Йосафата, мистецька комісія Відділу влаштувала 4-денну виставку народного мистецтва і показ вишивок. При Відділі є гурток любителів народного мистецтва і гурток книголюбів. Осередок Української Спадщини „Мозаїка" очолюють, провадять крамничку та уряджують виставки народного мистецтва членки 47-го Відділу з допомогою членів Осередку.

Представниці Відділу беруть участь у засіданнях Комітету Об'єднаних Організацій Рочестеру і щиро з ним співпрацюють. Членок 47-го Відділу можна зустріти на всіх громадських імпрезах і це позитивно відбивається на ставленні громади до Відділу.

Фінансова референтка подала докладний звіт, з якого ми довідалися, що оборот виносив майже 15 тисяч долярів. Це можна завдячити жертвенності членок, а також у великій мірі праці жінок з господарської референтури, які уряджують два рази в році передсвяткові продажі традиційного печива, перед якими кожного разу відбувається т. зв. „толока печення". З жалем дали ми „відпустку" двом працьовитим господиням — Анні Сохоцькій і Марії Сипняк, як і минулого року Катерині Щур, яка хоч у відпустці, далі активно працює, як і перед тим. Також просила відпустку кореспонденційна секретарка Наталя Ґуран. Голова зложила їм щиру подяку за довголітню працю.

Місячні ширші сходини, крім полагодження організаційних справ і відчитання рефератів на різні теми, дають нагоду членкам зустрітися і поговорити при каві і солодкому. Для ширшого громадянства запрошено д-ра Теофіля Артемовича з доповіддю про артретизм. З рамени управи Відділу зорганізовано клюб „Зустріч", де кожного тижня членки з чоловіками і зацікавлені особи сходяться у приміщенні української кредитової спілки на зустріч при каві і солодкому.

Дохід із кави передано на поміч інвалідові з України (100 дол.) і на висилку пачок 47-им Відділом до Бразилії (100 дол.).

Обставини вказали нам на потребу поширити суспільну опіку — відвідування хворих і старших віком членок.

До управи увійшли: голова Татіяна Шутер, заступниця голови Ірина Руснак, протоколярна секретарка Ірина Михайлюк, кореспонденційна секретарка Ольга Ганушевська, фінансова референтка Марія Костів, скарбник Марія Джус, пресова Дарія Лесів та інші.

У кінцевому слові голова Татіяна Шутер підкреслила щиру співпрацю членок і зрозуміння до потреб організації та громади. Громадська виробленість членок допомагає в праці та товариських відносинах між собою. Радіє, що вже від давних років у Відділі кожного року відкладається певну суму на конвенційний фонд і в 1990 році ми могли вислати три делеґатки на чолі з чоловою на Конвенцію СУА в Дітройті. Голова щиро подякувала членкам за поміч в організуванні та проведенні Міжокружної організаційної Конференції та 35-ліття Окружної Управи.

Присутньою була гостя з України д-р Ірина Коваль, яка у своєму привіті сказала нам радісну вістку, що у Львові восьмилітні дівчатка заложили Відділ Союзу Українок. Наші серця наповнилися радістю за рідний край і рівночасно тривогою за нашу організацію тут, бо не бачимо достатнього поповнення рядів СУА молодими жінками.

Ірина Руснак

ВІДІЙШЛИ ● ВІД НАС ●

СОФІЯ ДЕМКОВИЧ, член УНС Відд. 352-го Т-ва „Запорозька Січ" в Клівленді, Огайо, померла 19-го листопада 1991 року на 76-му році життя. Нар. 1914 року в Клівленді, Огайо. Членом УНС стала 1961 року. Залишила у смутку мужа Гаррі, сина Алекса і дочку Бетті Дж. Дашер. Похорон відбувся 21-го листопада 1990 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.
Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

НОВАЙЛА І. БЕРҐЕР, член УНС Відд. 399-го в Чикаґо, Ілл. померла 9-го травня 1990 року на 72-му році життя. Нар. 22-го листопада 1917 року в Чикаґо, Ілл. Залишила у смутку племінницю Блянш Вормелл, управительку маєтку. Похорон відбувся на цвинтарі Мавт Гова в Чикаґо, Ілл.
Вічна Їй Пам'ять!

Роман Б. Припхан, секр.

ІВАН БОДНАРУК, член УНС Відд. 472-го Т-ва Пласт в Чикаґо, Ілл. помер 31-го грудня 1990 року на 87-му році життя. Нар. 1903 року в Україні. Членом УНС став 1959 року. Залишив у смутку дружину Леонтію, синів: Ростислава з дружиною Марією, Богдана з дружиною Вірою, внуків: Христину з мужем, Бориса й Яру, сестру Александру. Похорон відбувся 3-го січня 1991 року на цвинтарі св. о. Миколая в Чикаґо, Ілл.
Вічна Йому Пам'ять!

Стефанія Кочій, секр.

ПЕТРО ХАЛУСЯК, член УНС Відд. 397-го ім. св. Ольги у Філядельції, Па. помер 23-го листопада 1990 року на 69-му році життя. Нар. 1920 року на Україні. Членом УНС став 1951 року. Залишив у смутку дружину Еву, дочок: Александру, Марію, Ірену Анну з родиною і сина Олега. Похорон відбувся 26-го листопада 1990 року на укр. кат. цвинтарі св. Марії на Факс Чейсі, Філядельфія, Па.
Вічна Йому Пам'ять!

Михайло Нич, секр.

МИРОН А. КОЗМОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 29-го ім. Преображення в Нантікак, Па. помер 28-го грудня 1990 року на 55-му році життя. Членом УНС став 1953 року.
Вічна Йому Пам'ять!

Ольга О. Маліщак, секр.

ОЛЬГА ЧАЙСОН, член УНС Відд. 123-го ім. св. Марії в Скрентоні, Па., померла 28-го грудня 1990 року на 67-му році життя. Нар. 17-го березня 1923 року в Тейлор, Па. Членом УНС став 1940 року. Залишила у смутку сина Роберта, сестру Аліс Метро, та дальшу родину. Похорон відбувся 31-го грудня 1990 року на цвинтарі св. Михаїла в Стемфорді, Кт.
Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

● **РОЗШУКИ** ●

Чернецький Михайло пошукує родину, яка виїхала з України до ЗСА в 1914 р., один з них є STEVE CHERNETSKY.
Хто знав би про них або вони самі прошу писати на адресу:
Mikhail Chernetsky
10059 Nebula Way
Sacramento, Ca. 95827